

Tarkastuslautakunta

Aika 10.05.2023 klo 13:00 - 16:15

Paikka Lempäälä-talo, Birgitan kammari

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 23	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 24	Pöytäkirjan tarkastajat	4
§ 25	Esityslistan hyväksyminen	5
§ 26	Muut asiat	6
§ 27	Tilintarkastajan raportointi tilikauden 2022 tarkastuksista	7
§ 28	Vuoden 2022 tilinpäätös	8
§ 29	Tilikauden 1.1.-31.12.2022 arviointikertomus	13

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Ruottunen Esko Hämäläinen-Ylikahri Maikki Ruotsila Eero Viitanen Timo Ainasvuori Minna Tolonen Kari Pekkala Tiina Nieminen Nina	Puheenjohtaja varapuheenjohtaja Jäsen jäsen BDO Audiator Oy, pöytäkirjanpitäjä Yhdyskuntalautakunnan puheenjohtaja § 26 Kunnossapitopäällikkö § 26 Päivästäuullinen tilintarkastaja §:t 27-28	
Poissa	Keisala-Kaseja Kaisu Siuko Viivi		

Allekirjoitukset

Esko Ruottunen
puheenjohtaja

Minna Ainasvuori
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

23 - 29

Pöytäkirjan tarkastus Lempäälä (22.5.2023)

Eero Ruotsila
pöytäkirjantarkastaja

Timo Viitanen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito 23.5.2023

julkisessa tietoverkossa

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tarkastuslautakunta 10.05.2023 § 23

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Lempäälän kunta

Pöytäkirja

5/2023

4

Tarkastuslautakunta

§ 24

10.05.2023

Pöytäkirjan tarkastajat

Tarkastuslautakunta 10.05.2023 § 24

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Eero Ruotsila ja Timo Viitanen.

Esityslistan hyväksyminen

Tarkastuslautakunta 10.05.2023 § 25
103/00.01.01/2023

Päätösehdotus

Hyväksytään kokouksen esityslista ja asioiden käsittelyjärjestys.

Päätös

Esityslista hyväksyttiin sillä muutoksella, että

- §:ssä 26 käsitellään Muut asiat,
- §:ssä 27 käsitellään Tilintarkastajan raportointi tilikauden 2022 tarkastuksista,
- §:ssä 28 käsitellään Vuoden 2022 tilinpäätös,
- §:ssä 29 käsitellään Tilikauden 1.1.-31.12.2022 arviointikertomus

Muut asiat

Tarkastuslautakunta 10.05.2023 § 26
103/00.01.01/2023

Päätösehdotus

Käsitellään muut mahdolliset jäsenten esille ottamat asiat.

Päätös

Käsiteltiin kunnan talvikunnossapidon kilpailutus ja uhkasakko -asiaa ja kuultiin asiassa kunnossapitopäällikkö Tiina Pekkalaa ja yhdyskuntalautakunnan puheenjohtaja Kari Tolosta. Tarkastuslautakunta merkitsi saadun selvityksen tiedoksi ja nostaa esille seuraavat huomiot kunnanhallitukselle ja yhdyskuntalautakunnalle käsiteltäväksi:

- Vastuut, valtuudet ja sijaisuudet tulee huolehtia kaikissa tilanteissa etukäteen, asiaan tulisi nyt kiinnittää erityistä huomiota.
- Kilpailutukset tulee viedä lautakuntakäsittelyyn hallintosäännön ja hankintaohjeen mukaisesti.
- Toimielin tulee pitää informoituna asioista, joista se on vastuussa. Näiden asioiden dokumentointiin pöytäkirjoissa tulee kiinnittää huomiota.
- Yhdyskuntalautakunnan tulisi käsitellä ao. asian osalta, kuka tapahtumista on vastuussa.

Tilintarkastajan raportointi tilikauden 2022 tarkastuksista

Tarkastuslautakunta 10.05.2023 § 27
103/00.01.01/2023

Kunnan vastuunalainen tilintarkastaja, JHT, HT Nina Nieminen BDO Auditor Oy:stä esittelee tilikauden 2022 tilintarkastuksen yhteenvetoraporttia. Yhteenvetoraportti esitetään tarkastuslautakunnan kokouksessa.

Päätösehdotus

Tilintarkastuksen yhteenvetoraportti merkitään tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vuoden 2022 tilinpäätös

Kunnanhallitus 27.03.2023 § 87

Kuntalain 113 § mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Vuoden 2022 tilinpäätöksen yleiskuvaus

Kunnanhallitus
Tarkastuslautakunta

§ 87
§ 28

27.03.2023
10.05.2023

Lempäälän väkiluku oli Tilastokeskuksen ennakkoväkilukutiedon 31.12.2022 mukaan 24 578. Väestönkasvu edellisvuoden viralliseen väkilukuun 24 164 verrattuna oli +414 asukasta (+1,7 %). Nettokasvusta vain vajaat 20 % perustuu luonnolliseen väestönlisäykseen (syntyneet - kuolleet) ja loppuosa kasvusta selittyy nettomuuttovoitolla. Lempäälässä suhteellinen väestönkasvu oli Tampereen kaupunkiseudun 2. suurinta vuonna 2022. Lempäälän väestön kokonaiskehitys toteutuu tällä hetkellä selvästi syksyllä 2021 päivitettyä Tilastokeskuksen väestöennustetta positiivisemmin. Erityisesti työikäisten ja alle kouluikäisten määrän poikkeama ennusteeseen verrattuna osoittaa kunnan elinvoimaisuutta.

Lempäälän työttömyysasteen vuosikeskiarvo laski edellisvuoden 7,4 %:sta 6,0 %:iin. Myös Pirkanmaan ELY-keskuksen alueella työttömyysasteen vuosikeskiarvo laski 10,6 %:sta 8,5 %:iin.

Tuloslaskelma

Toimintakate, joka muodostuu käyttötalouden tuottojen ja kulujen erotuksesta, ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla eli verorahoituksella. Toimintakate oli vuonna 2022 -139,1 milj. € ja se heikkeni 14,4 milj. € edellisvuodesta. Käyttötalouden nettomenot siis kasvoivat peräti +11,5 %.

Käyttötalouden toimintakulut olivat 160,1 milj. € ja niiden kasvu edellisvuodesta oli 8,8 milj. € (+5,8 %). Muutostalousarvioilla korotettu toimintakulujen 153,7 milj. € arvio ylittyi vajaat 6,5 milj. € pääasiassa palveluostojen ylitysten johdosta. Palvelujen ostot, 71,9 milj. €, olivat suurin kuluerä ja ne myös kasvoivat eniten edellisvuoteen verrattuna + 3,5 milj. € (+5,2 %). Henkilöstökulut olivat 66,7 milj. € ja ne kasvoivat vajaat 3,2 milj. € (+5,0 %). Aine- ja tarvikemenot olivat 8,6 milj. € ja ne kasvoivat 0,4 milj. € (+5,2 %). Avustusmenot olivat 6,3 milj. € (+12,3 %) ja muut toimintakulut olivat 6,6 milj. € (+17,7 %). Muiden toimintakulujen kasvua selittää etenkin kiinteistöleasingilla rahoitettujen vuokrakohteiden kasvu.

Käyttötalouden toimintatuotot olivat noin 21,0 milj. € (-21,0 %). Toimintatuottojen 5,6 milj. € alenema edellisvuoteen selittyy saaduilla 1,35 milj. € korona-avustustuotoilla (edellisvuonna 3,8 milj. €) sekä myös maaomaisuuden 1,5 milj. € myyntivoitoilla (edellisvuonna 5,5 milj. €). Maan myyntivoittojen tuloarvion (2,45 milj. €) lähes 1 milj. € alitus johtui ennen kaikkea vuoden 2022 luovutusohjelmassa olleen kolmen rivitalotontin myynnin siirtymisestä vuodelle 2023.

Kunnan tuloveroa kertyi 102,5 milj. €, eli verotuotto kasvoi edellisvuodesta 6,5 milj. € (+6,8 %). Maltillisesti arvioitua kunnallisveron verotuloarviota korotettiin muutostalousarviomenojen katteeksi 2,0 milj. €:lla, mutta korotettu tuloarviokin ylittyi lopulta vajaat 1,1 milj. €. Kiinteistöveroja kertyi 6,4 milj. € (+8,7 %). Osuus yhteisöveron tuotosta oli noin 7,5 milj. € (+8,0 %). Myös yhteisöveron tuloarviota korotettiin muutostalousarvioiden menojen katteeksi runsaat 0,9 milj. € ja korotettu tuloarvio ylittyi vajaat 1,5 milj. €. Kunnille koronatukitoimena kohdennettu yhteisöveron jako-osuuden määräaikainen korotus ei ollut enää voimassa vuodelle 2022. Tähän suhteutettuna tilivuoden 2022 yhteisöveron kehitys oli erittäin myönteinen signaali elinvoimaisesta yhteisöveropohjasta. Yhteensä

Lempäälän kunnan verotulokasvu oli vajaat 7,6 milj. € (+6,9 %).

Valtionosuuksia kertyi vajaat 31,4 milj. € eli vajaat 2,9 milj. € (+10,0 %) edellisvuotta enemmän. Talousarvion tuloarviota korotettiin muutostalousarviomenojen katteeksi noin 1,6 milj. € ja korotettu tuloarvio toteutui ennakoidusti.

Korkokulujen kasvu kiihtyi merkittävästi vuoden viimeisellä kolmanneksella ja kuluarvio ylittyi 0,2 milj. €:lla. Tilanne kuitenkin kompensoitui sillä, että myös rahoitustuotot ylittivät tuloarvion vajaat 0,4 milj. €:lla pääasiassa tytäryhtiöiden antolainakorkojen ja takausprovisioiden kasvun johdosta.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Loppuvuoden merkittävän toimintamenojen kasvun kiihtymisen ja maanmyyntivoittojen tuloarvion alituksen johdosta vuosikate jäi selvästi arvioidusta ollen 8,9 milj. € (362 €/as.). Vuonna 2021 vuosikate oli 13,0 milj. € (539 €/asukas).

Lempäälän suunnitelmapoistot toteutuivat likimain talousarvioon arvioidun 10,5 milj. € mukaisesti ollen 10,3 milj. €. Vuosikate kattoi poistoista 86,2 % (edellisvuonna 128,6 %)

Tilinpäätöksessä 2022 puretaan uimahalliyhtiön pääomittamiseen tehdyn investointivarausten loppuosa 2,0 milj. €. Lisäksi puretaan kuntakeskustan infrarakentamiseen tehtyä investointivarausta runsaat 0,4 milj. €:lla. Tilikauden alijäämäisestä operatiivisesta tuloksesta johtuen uusia investointivarauksia ei vuonna 2022 tehty.

Varausten kaikkinaisen käsittelyn jälkeen Lempäälän tilikausi jää vajaat 1,0 milj. € ylijäämäiseksi. Tämän lisäksi Lempäälällä on kertomusvuotta aiempien tilikausien yhteenlaskettua ylijäämää taseessa runsaat 32 milj. €.

Investoinnit, rahoituslaskelma ja tase

Hankeryhmittäiset investointien toteumat perusteluineen on esitetty toimintakertomuksen investointiosan yhteydessä. Rahoituslaskelmasta johdettu tunnusluku, investointien tulo-rahoitus-% heikkeni edellisvuosista ollen 77,6 % (vuonna 2021 115,1 %).

Kunnan lainamäärä vuoden lopussa oli 88,9 milj. € eli 3 618 €/asukas, kun vastaavat luvut vuotta aiemmin olivat 89,4 milj. € ja 3 701 €/asukas. Uudistetun ohjeen mukaisesti peruskunnan lainakantaa koskeva tunnusluku sisältää myös konsernitiliä käyttävien tytäryhtiöiden tilisaldot. Konsernivelan määrä oli vuoden lopussa 173,5 milj. € eli 7 060 €/asukas, kun vastaavat luvut vuotta aiemmin olivat 162,7 milj. € ja 6 734 €/asukas.

Lainahoitokatteen tunnusluku 0,6 heikkeni (1,1). Kassan riittävyttä kassapäivinä kuvaava tilinpäätöshetken tunnusluku oli 20 pv. (24 pv.)

Lainat ja vuokravastuut -tunnusluku oli vuonna 2022 127,5 milj. € eli 5 187 €/asukas (edellisvuonna 123,8 milj. € eli 5 122 €/asukas.)

Kunnan vakavaraisuutta ja alijäämän sietokykyä kuvaava omavaraisuusaste heikkeni hieman ollen 45,1 % (45,8 %). Suhteellisen

Kunnanhallitus
Tarkastuslautakunta

§ 87
§ 28

27.03.2023
10.05.2023

velkaantuneisuuden tunnusluku parani ollen 66,7 % (67,7 %). Se kertoo, paljonko kunnan yhden vuoden käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Omavaraisuusaste koko kuntakonsernissa oli 26,4 % (edellisvuonna 28,0 %) ja suhteellinen velkaantuneisuus 95,8 % (edellisvuonna 92,0 %).

Toimintakertomus -asiakirja on lähetetty kunnanhallitukselle esityslistan yhteydessä. Talousjohtaja esittelee tilinpäätöstä kokouksessa. Esittelymateriaali jaetaan myös kunnanhallituksen työtilaan.

Toimivalta: Kuntalaki 113-115 §:t

Lisätietoja: talousjohtaja Kari Auvinen 050 68148

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää:

1. allekirjoittaa tilinpäätöksen tilivuodelta 2022 ja jättää sen tilintarkastajille tarkastettavaksi.
2. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan käsittelyn jälkeen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi
3. esittää tilikauden tuloksen käsittelystä valtuustolle seuraavaa:
 - tuloutetaan taseessa olevaa poistoeroa 381 383,70 €.
 - puretaan Lempäälän Uimahalli Oy:n pääomittamiseen tehtyä vapaaehtoista investointivarausta 2 000 000 € ja kuntakeskustan katuinfraan tehtyä vapaaehtoista investointivarausta 419 191,56 €
 - siirretään tilikauden ylijäämä 958 117,89 € taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämä-/alijäämä -tilille.
4. oikeuttaa talousjohtajan tekemään tilinpäätösinformaatioon tilintarkastuksen yhteydessä tarpeelliseksi todettuja tarkennuksia ja teknisiä korjauksia

Käsittely

Keskustelun kuluessa kunnanhallitus päätti yksimielisesti muuttaa s. 58 Hallintoprosessi-kohdan teeman 4.4. Digitalisaatio tilanne päivityksen merkinnäksi ”ei toteutunut” sekä teeman Palvelemme paremmin tilanne päivityksen merkinnäksi ”ei toteutunut”. Muutokset on huomioitu pöytäkirjan liitteenä olevassa tilinpäätös- asiakirjassa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen huomioiden kunnanhallituksen kokouksessa tekemät muutokset.

Merkittin pöytäkirjaan, että talousjohtaja Kari Auvinen poistui kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 17.32.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 17.32-17.42. Tauon päätyttyä puheenjohtaja totesi läsnäolijat kuten etusivulta ilmenee ja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kunnanhallitus
Tarkastuslautakunta

§ 87
§ 28

27.03.2023
10.05.2023

Tilintarkastaja JHT, HT Nina Nieminen esittää tilikauden 2022 tilintarkastuskertomuksen.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää esittää valtuustolle, että

1. valtuusto merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedokseen,
- 2 .päättää hyväksyä kunnan vuoden 2022 tilinpäätöksen ja
3. myöntää vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2022 kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite [1]
Liite [2]

Tilinpäätös 2022
Tilinpäätös 2022 HINKU-tavoitteet

Tilikauden 1.1.-31.12.2022 arviointikertomus

Tarkastuslautakunta 10.05.2023 § 29
103/00.01.01/2023

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kuntayhtymässä ja konsernissa toteutuneet. Arviointityön tulokset esitetään arviointikertomuksessa.

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta hyväksyy arviointikertomuksen tilikaudelta 2022 ja lähettää sen valtuustolle tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite [3]

Lempäälä Arviointikertomus 2022

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)